

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.005.01.2018
P/18/103

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst jednolity wystąpienia pokontrolnego po uwzględnieniu zmian wprowadzonych
uchwałą Komisji Rozstrzygającej z dnia 23 sierpnia 2018 r. nr KPK-KPO.443.154.2018

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/103 – Wykonywanie praw i obowiązków spadkobiercy przez gminy
Okres objęty kontrolą	Lata 2015-2018 (do dnia zakończenia kontroli) z uwzględnieniem zagadnień z okresu wcześniejszego, mających wpływ na działalność objętą kontrolą
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Barbara Koszałka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LLU/35/2018 z dnia 14 marca 2018 r. (dowód: akta kontroli t. I, str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Lublin (dalej: UM lub Urząd) Pl. Króla Władysława Łokietka 1, 20-109 Lublin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Żuk Prezydent Miasta Lublin od 13 grudnia 2010 r.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia¹, że przyjęte i stosowane w Urzędzie w latach 2015-2018 (do 31 marca) rozwiązania organizacyjne zapewniły realizację praw i obowiązków Gminy Lublin² związanych z dziedziczeniem.

W ramach prowadzonych spraw spadkowych podejmowano skuteczne działania w celu przejęcia przez Gminę Lublin spadku po powzięciu informacji o możliwości powołania do dziedziczenia, ustalenia wszystkich składników odziedziczonego majątku, jego wyceny oraz ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności. Po zakończeniu postępowań spadkowych podejmowano działania w celu spłaty długów spadkowych ujętych w spisie inwentarza, poprzedzając ich realizację analizą pod kątem ewentualnego przedawnienia. Prawidłowo ewidencjonowano wpływ odziedziczonych środków finansowych i wydatki ponoszone w związku z dziedziczeniem.

Odziedziczone długi spadkowe nie były jednak ujmowane na bieżąco w ewidencji księgowej na kontach bilansowych w wysokości wynikającej ze spisu inwentarza (do wartości ustalonego stanu czynnego spadku). Długi księgowano dopiero w momencie ich spłaty. Nieewidencjonowanie w księgach rachunkowych danego okresu sprawozdawczego operacji gospodarczych, które dotyczyły tego okresu skutkowało tym, że księgi rachunkowe roku 2015, 2017 i 2018 (wg stanu do 31 marca) nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego, co naruszało art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³ i wskazuje na niewystarczającą kontrolę zarządczą w tym obszarze.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dalej: Gmina Lublin lub Gmina.

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przyjęcie i stosowanie rozwiązań organizacyjnych w zakresie realizacji praw i obowiązków związanych z dziedziczeniem

Opis stanu faktycznego

1.1. W Urzędzie wprowadzono⁴ zasady funkcjonowania systemu kontroli zarządczej, w których określono m.in.: zakres odpowiedzialności za funkcjonowanie tego systemu, tryb sporządzania informacji o stanie kontroli w zakresie realizowanych celów, zadań i mierników oraz proces zarządzania ryzykiem, obejmujący: identyfikację ryzyka, analizę i ocenę ryzyka, wskazanie mechanizmów kontrolnych obniżających wartość ryzyka oraz monitorowanie skuteczności wdrożonych mechanizmów. Zgodnie z przyjętymi zasadami: cele określone w rocznej perspektywie powinny być zgodne z zapisami: w dokumentach o charakterze strategicznym i wieloletnim, regulaminów, statutów oraz regulacji wewnętrznych, określających obowiązki. Powinny być także istotne, tj. ważne z punktu widzenia zadań realizowanych przez komórkę organizacyjną Urzędu. Ze sformułowanych celów powinny wynikać zadania scharakteryzowane w zakresie przypisania mierników, terminy realizacji oraz częstotliwość pomiaru. Do opracowania propozycji celów i zadań wraz z analizą i oceną ryzyk zobowiązani byli m.in. dyrektorzy komórek organizacyjnych Urzędu. Za funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej w Gminie odpowiadał Prezydent, a za wykonanie kontroli w poszczególnych komórkach organizacyjnych Urzędu – dyrektorzy tych komórek.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 3-10)

W zarządzeniu nr 96/12/2017 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia zakładowego planu kont oraz zasad prowadzenia rachunkowości dla budżetu miasta i Urzędu Miasta Lublin⁵, w załączniku nr 4, przewidziano ewidencjonowanie na kontach bilansowych odziedziczonych środków trwałych. Nie uregulowano natomiast sposobu ujmowania w księgach rachunkowych długów spadkowych i odziedziczonych środków pieniężnych przed ich spłatą/wpływem na rachunek bankowy.

Zarządzeniem nr 75/5/2018 z 22.05.2018 r. Prezydent Miasta Lublin zmienił poprzednio obowiązujące zarządzenie⁶ w sprawie ustalenia zakładowego planu kont oraz zasad prowadzenia rachunkowości dla budżetu miasta i Urzędu Miasta Lublin, wprowadzając konto pozabilansowe 951 – *rozliczenia prowadzonych postępowań spadkowych*. Uregulowano, że na tym koncie będą ewidencjonowane kwoty wynikające ze spadków przejętych na rzecz Gminy Lublin. Zapisy księgowe ma dokonywać Wydział Budżetu i Księgowości na podstawie otrzymanego od Wydziału Gospodarowania Mieniem (dalej: Wydział lub WGM) protokołu spisu inwentarza po zmarłym oraz innych dokumentów (np. planu spłaty długu). Po stronie Wn konta 951 ma być księgowany stan czynny masy spadkowej, natomiast po stronie Ma kwoty zobowiązań z tytułu spadku do wysokości stanu czynnego. Ewidencja ma być prowadzona dla kontrahenta, w tym przypadku osoby, po której Gmina dziedziczy spadek z podziałem na rodzaj nabytej masy spadkowej w szczególności wykazanej w otrzymywanych dokumentach. Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania i miało zastosowanie do zdarzeń od 1.01.2018 r.

(dowód: akta kontroli t. II, str. 24-25)

1.2. Za realizację zadań związanych z przyjmowaniem spadków na rzecz Gminy Lublin, w tym prowadzenie ewidencji i dokumentacji spadków odpowiedzialny był

⁴ Zarządzeniem nr 75/12/2014 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 31 grudnia 2014 r. Dalej: zarządzenie nr 75/12/2014.

⁵ I we wcześniejszych zarządzeniach w tej sprawie obowiązujących w okresie objętym kontrolą.

⁶ Nr 96/12/2017 r. z dnia 29.12.2017 r.

WGM. Nadzór nad zadaniami z tego zakresu sprawował w Wydziale z-ca dyrektora ds. budżetu i ewidencji mienia.

W okresie objętym kontrolą nie dokonywano w WGM identyfikacji ryzyka w obszarze związanym z podejmowaniem i prowadzeniem postępowań spadkowych, przejęciem spadku oraz jego zagospodarowaniem⁷.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 13-40)

W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor Wydziału podał m.in., że *w Jego ocenie, biorąc pod uwagę skalę prowadzonych spraw spadkowych, realizowane przez WGM zadania w obszarze związanym z podejmowaniem postępowań spadkowych, przyjęciem spadku oraz jego zagospodarowaniem nie spełniały minimalnych wymogów określonych ww. zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin.*

(dowód: akta kontroli str. t. I, 154-158)

1.3. Zadania w zakresie przyjmowania spadków realizował w WGM referat zwrotu wywłaszczonych nieruchomości oraz spadków Gminy Lublin⁸, który zobowiązany był do: przyjmowania spadków na rzecz Gminy, w tym prowadzenia ewidencji i dokumentacji spadków; udziału w spisywaniu inwentarza; współpracy z komornikami sądowymi oraz Biurem Obsługi Prawnej; realizowania określonej zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin procedury postępowania w związku z informacjami o rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy rachunku bankowego; prowadzenia ewidencji informacji uzyskanych z banków; podejmowania czynności sprawdzających, czy istnieją spadkobiercy dziedziczący przed Gminą Lublin oraz uzyskiwania odpisów akt stanu cywilnego niezbędnych do wniosku o stwierdzenie nabycia spadku; poszukiwania majątku spadkodawcy, w tym pozyskiwania danych m.in. z ewidencji gruntów, ksiąg wieczystych, i innych rejestrów; przejmowania składników majątkowych nabytych w drodze spadków; gospodarowania składnikami majątkowymi innymi niż nieruchomości wchodzące w skład spadków oraz współpracy z innymi referatami Wydziału w zakresie gospodarowania tymi nieruchomościami; gromadzenia i analizy dokumentacji dotyczącej długów spadkowych; opracowywania projektów planu spłaty tych długów oraz realizacji zatwierdzonego planu; sporządzania wniosków i zawiadomień do sądu m.in. o: założenie księgi wieczystej, ujawnienie prawa własności Gminy Lublin, dokonanie zmian i sprostowanie zapisów ksiąg wieczystych, wykreślenie ciężarów i ograniczeń oraz hipotek, zmianę właściciela.

Ww. zadania, od stycznia 2018 r., przypisane zostały sześciu⁹ pracownikom referatu zwrotu wywłaszczonych nieruchomości oraz spadków Gminy Lublin, których pracę w tym zakresie nadzorował i koordynował kierownik referatu.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 48-58)

Komórką organizacyjną odpowiedzialną m.in. za występowanie przed sądami i urzędami w imieniu Gminy Lublin i Skarbu Państwa było Biuro Obsługi Prawnej¹⁰

⁷ Dyrektor WGM zidentyfikował w *Karcie zarządzania celami na lata 2015-2017* ryzyka dla zadań określonych dla celu „Zagospodarowanie 100% składników mienia komunalnego i nieruchomości Skarbu Państwa”.

⁸ Od 1 stycznia 2018 r. W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. zadania w zakresie przyjmowania spadków, prowadzenia ewidencji i dokumentacji spadków, udziału w spisie inwentarza, współpracy z komornikami sądowymi oraz współpracy z Biurem Obsługi Prawnej realizował w WGM referat zwrotu nieruchomości na rzecz poprzednich właścicieli. W 2015 r. zadania te należały w WGM do referatu zasobu nieruchomości Gminy Lublin.

⁹ W latach 2015-2017 zadania z zakresu przyjmowania spadków, w tym prowadzenia ewidencji i dokumentacji spadków, udziału w spisie inwentarza, współpracy z komornikami sądowymi oraz współpracy z Biurem Obsługi Prawnej przypisano w poszczególnych latach odpowiednio: jednemu, siedmiorgu i dziesięciorgu pracownikom WGM.

w Departamencie Prezydenta, nad którym bezpośredni nadzór sprawował Koordynator Obsługi Prawnej. WGM reprezentowało przed sądami czterech radców prawnych. Za prowadzenie ewidencji finansowo-księgowej budżetu Miasta Lublin odpowiedzialny był Wydział Finansowo-Księgowy.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 59-70)

1.4. Kontrola zarządcza w obszarze związanym z podejmowaniem i prowadzeniem postępowań spadkowych była sprawowana i monitorowana przez dyrektora Wydziału w ramach bieżącego nadzoru nad zadaniami realizowanymi przez pracowników referatu zwrotu wywłaszczonych nieruchomości oraz spadków Gminy Lublin. W kwestionariuszach o stanie kontroli zarządczej za lata 2015-2017 dyrektor WGM ocenił, że kontrola była adekwatna, skuteczna i efektywna.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 41-47)

1.5. W strukturze organizacyjnej Urzędu wyodrębniono Wydział Audytu i Kontroli, w tym stanowisko pracy audytor wewnętrzny – koordynator.

1.6. Realizacja zadań z zakresu podejmowania i prowadzenia postępowań spadkowych oraz przyjęcia spadku i jego zagospodarowania nie była w kontrolowanych latach przedmiotem audytu wewnętrznego. Kontroli w tym zakresie nie przeprowadzała także komisja rewizyjna Rady Miasta Lublin.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 83-85)

1.7. W badanym okresie sprawy związane z podejmowaniem i prowadzeniem postępowań spadkowych oraz przyjęciem spadku i jego zagospodarowaniem nie były w Urzędzie kontrolowane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Lublinie.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 83)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że obowiązujący od 2018 r. zmieniony zakładowy plan kont oraz zasady prowadzenia rachunkowości dla budżetu miasta i Urzędu Miasta, podobnie jak wcześniejsze regulacje, nie przewiduje ewidencjonowania długów spadkowych oraz odziedziczonych środków pieniężnych na kontach bilansowych (przed ich spłatą lub wpływem należności), co przekłada się na rzetelność przedstawiania sytuacji finansowo-majątkowej i wyniku finansowego Gminy.

Ocena cząstkowa

Przyjęte i stosowane¹¹ w Urzędzie rozwiązania organizacyjne w zakresie realizacji praw i obowiązków związanych z dziedziczeniem były zgodne z wymogami prawa i standardami kontroli zarządczej¹². Ustalenia kontroli opisane w pkt 3 wystąpienia wskazują, że nie zapewniły one jednak w pełni funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w rozumieniu przepisu art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych¹³ w związku z art. 68 ust. 2 pkt 3 tej ustawy, w zakresie dotyczącym długów i należności spadkowych.

¹⁰ W Karcie zarządzania celami na lata 2017-2018 zidentyfikowano ryzyka dla zadań określonych dla celu: „Zapewnienie obsługi prawnej komórek organizacyjnych Urzędu” oraz „Zastępstwo procesowe przed sądami i organami administracji publicznej”.

¹¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

¹² A3 oraz C10 załącznika do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.

¹³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.

2. Egzekwowanie praw i wykonywanie obowiązków związanych z dziedziczeniem

2.1. W latach 2015-2018 (do 31 marca) liczba toczących się postępowań spadkowych, w których uczestniczyła Gmina Lublin wynosiła w poszczególnych latach odpowiednio: 38, 40, 24 i 14. Liczba rozpoczętych¹⁴ i zakończonych¹⁵ postępowań spadkowych w 2015 r. wynosiła odpowiednio 14 i 5; w 2016 r. – 15 i 8; w 2017 r. – 13 i 4 oraz w I kwartale 2018 r. 1 i 0.

Wartość odziedziczonego majątku, według wykazów spisu inwentarza (stan czynny), w poszczególnych latach 2015-2017 wynosiła odpowiednio: 192,8 tys. zł; 464,9 tys. zł. i 132,9 tys. zł, a wartość długów spadkowych: 133,1 tys. zł; 362,7 tys. zł; 32,2 tys. zł. W I kwartale 2018 r. Gmina Lublin nie odziedziczyła majątku ani długów spadkowych.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 88)

2.2. W objętym kontrolą okresie Urząd podejmował działania w zakresie możliwości pozyskania, jako spadkobierca ustawowy, masy spadkowej w drodze dziedziczenia:

- wystąpił do 36 banków komercyjnych¹⁶ i banku państwowego¹⁷ (w dniu 21.12.2016 r.) oraz do 15 banków spółdzielczych¹⁸ i czterech spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych¹⁹ (dnia 4.01.2017 r.) z przypomnieniem o obowiązku, nałożonym na banki przez art. 111c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe²⁰, że w przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia umowy rachunku bankowego z przyczyn określonych w art. 59 a ust. 1-3 ww. ustawy, bank jest obowiązany pisemnie poinformować gminę ostatniego miejsca zamieszkania posiadacza rachunku o: dacie powzięcia przez bank informacji o śmierci posiadacza rachunku bankowego, dacie wydania przez posiadacza rachunku bankowego ostatniej dyspozycji, kwotach i tytułach wypłat dokonywanych z rachunku (rachunków), możliwości nabycia przez gminę prawa do środków pieniężnych, zgodnie z art. 935 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny²¹,
- w przypadku powstania zaległości w opłatach rocznych z tytułu wieczystego użytkowania gruntów lub budynków, po uzyskaniu informacji z ewidencji ludności prowadzonej dla miasta Lublina o śmierci użytkowników tych nieruchomości, występował do osób fizycznych - potencjalnych spadkobierców - o okazanie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym. Jednocześnie informował ich, że w przypadku braku spadkobiercy podejmie czynności w celu nabycia spadku,
- w przypadku uwidocznienia w ewidencji gruntów i budynków osób zmarłych, występował do potencjalnych spadkobierców o ujawnienie postanowienia

¹⁴ Liczona od chwili złożenia w sądzie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku przez uprawniony podmiot (np. gminę, wierzyciela bądź innego spadkobiercę).

¹⁵ Postępowanie spadkowe zakończone wydaniem postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku przez Gminę Lublin.

¹⁶ M.in. PKO BP S.A., Banku BGŻ BNP Paribas S.A., Alior Banku, Deutsche Banku Polska S.A., Santander Consumer Banku S.A.

¹⁷ Banku Gospodarstwa Krajowego.

¹⁸ M.in.: Banku Spółdzielczego w Białej Podlaskiej, Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie, Spółdzielczego Banku Powiatowego w Piaskach, Podkarpackiego Banku Spółdzielczego w Sanoku, Banku Spółdzielczego w Radzynie Podlaskim, Banku Spółdzielczego w Niedrzwicy Dużej.

¹⁹ M.in.: SKOK im. Z. Chmielewskiego, SKOK im. F. Stefczyka, SKOK „Świdnik”, SKOK „Piast”.

²⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 128 ze zm. Dalej: ustawa Prawo bankowe.

²¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 459 ze zm. Dalej: Kodeks cywilny.

o nabyciu spadku lub notarialnego poświadczenia dziedziczenia po tych osobach. W pismach Urząd przypominał o obowiązku zgłaszania zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków, w terminie 30 dni, licząc od dnia powstania tych zmian. Jednocześnie informował, że w przypadku braku spadkobierców podejmie czynności zmierzające do nabycia spadku.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 161-181)

W związku z przekazywanymi przez banki informacjami o rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy rachunku bankowego, Urząd opracował procedury²² postępowania w tym zakresie. Jej wszczęcie następowało w przypadku, gdy środki na rachunku bankowym zmarłego były wyższe niż przewidywane koszty sądowe z zakresu postępowania spadkowego, tj. przekraczały kwotę 500 zł.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 182-183)

2.3. Banki przekazywały do Urzędu informacje nt. rachunków bankowych, które uległy rozwiązaniu z przyczyn określonych w art. 59 a ust. 1 ustawy Prawo bankowe, tj. z powodu śmierci posiadacza rachunku lub upływu 10 lat od dnia wydania przez niego ostatniej dyspozycji z rachunku. W poszczególnych latach 2016-2018 (I kwartał) informacje te dotyczyły:

- 125 rachunków bankowych. W przypadku: 102 kwoty na tych rachunkach były niższe od 500 zł²³, 20 - Gmina nie była uprawniona do dziedziczenia środków pieniężnych²⁴; dwóch - gromadzono materiał umożliwiający wystąpienie do sądu z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku²⁵, jednym – Gmina wystąpiła do sądu z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku²⁶,
- 2378 rachunków bankowych, z tego na 2071 środki pieniężne były niższe od 500 zł. W przypadku pozostałych: gromadzono materiał w zakresie ewentualnego nabycia spadku (184 rachunków); Gmina nie była uprawniona do dziedziczenia (106); posiadacz rachunku żył (14); ostatnie miejsce zamieszkania posiadacza rachunku znajdowało się poza obszarem Gminy (2); bank nie podał nr PESEL właściciela rachunku (1),
- 185 rachunków bankowych, z tego na 169 – środki pieniężne były niższe niż 500 zł; w ośmiu przypadkach ustalono, że posiadacz rachunku żyje; w dwóch - Gmina nie była uprawniona do dziedziczenia; w sześciu – gromadzono materiał na temat potencjalnych spadkobierców.

(dowód: akta kontroli t. I, str.141)

W kontrolowanych latach Gmina Lublin pozyskała również informacje w sprawie możliwości powołania do dziedziczenia spadku, jako spadkobiercy ustawowego, od:

²² Wprowadzone zarządzeniem nr 90/12/2016 Prezydent Miasta Lublin z 29 grudnia 2016 r.

²³ Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin nr 90/12/2016 z 29 grudnia 2016 r. nie podejmowano procedury wszczęcia mającej na celu nabycie w spadku na rzecz Gminy Lublin środków pozostających na rachunkach bankowych zmarłych z uwagi na ich wysokość - niższe niż przewidywane koszty postępowania sądowego z zakresu postępowania spadkowego, tj. przekraczające kwotę 500 zł.

²⁴ Według ustaleń WGM posiadacz rachunku żył lub posiadał spadkobierców.

²⁵ Poszukiwano ewentualnych spadkobierców kierując wnioski w tej sprawie do: Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu, MSWiA oraz o akty stanu cywilnego, występowano do sądów z zapytaniem czy toczyło się postępowanie spadkowe.

²⁶ W dniu 4.12. 2016 r. wpłynęła do Urzędu informacja z Banku Credit Agricole Polska S.A. o śmierci posiadacza rachunku, na którym zgromadzone były środki w wysokości 0,7 tys. zł. Gmina złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku 27.07.2017 r. Zarządzeniem sądu z 24.10.2017 r. sprawa została skreślona z repertorium z uwagi na nieusunięcie przez Gminę braków formalnych. WGM wystąpił 13.10.2017 r. do BOP o podjęcie dalszych czynności w sprawie.

Zarządcy Wspólnoty Mieszkaniowej ADM Śródmieście Sp. z o. o. w Lublinie²⁷, Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowa MOTOR w Lublinie²⁸, Zakładu Usługowo Wielobranżowego AD-BUD Sp. z o. o. w Lublinie (reprezentującego Wspólnotę Mieszkaniową)²⁹ oraz PKP S.A. Oddziału Gospodarowania Nieruchomościami w Krakowie³⁰. Przedmiotem dziedziczenia były lokale mieszkalne i ruchomości. We wszystkich przypadkach informacje przekazane przez ww. podmioty stanowiły podstawę do złożenia przez Gminę Lublin wniosków o stwierdzenie nabycia spadku. Wnioski złożone zostały w terminie od jednego do 9 miesięcy (w trzech sprawach) oraz w jednej po 27 miesiącach od daty pozyskania przez Gminę informacji w sprawie możliwości powołania do dziedziczenia.

(dowód: akta kontroli t. II, str. 91-93)

2.4. W latach 2014³¹-2018 (I kwartał) Gmina Lublin złożyła do sądu siedem wniosków³² o stwierdzenie nabycia spadku:

- 27 października 2017 r. (przedmiotem dziedziczenia był lokal mieszkalny przy ul. Niepodległości w Lublinie),
- 27 lipca 2017 r. (środki pieniężne w wysokości 691,27 zł pozostające na rachunku bawowy w Banku Credit Agricole Polska S.A.),
- 11 kwietnia 2017 r. (lokal mieszkalny przy ul. Krochmalnej w Lublinie),
- 30 sierpnia 2016 r. (ruchomości w lokalu przy ul. Niecałej w Lublinie),
- 22 kwietnia 2016 r. (lokal mieszkalny przy ul. Ogrodowej w Lublinie),
- 18 sierpnia 2014 r. (roszczenie Gminy Lublin z tytułu spłaty udziału we wkładzie mieszkaniowym wynoszące 29.400 zł.),
- 25 lipca 2014 r. (udział we współwłasności nieruchomości gruntowej przy ul. Dolna 3 Maja w Lublinie).

(dowód: akta kontroli t. I, str. 184-203; t. II str. 91-93)

Gmina w dniu 25.07.2014 r. wystąpiła z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku w sprawie, której przedmiotem dziedziczenia był udział w nieruchomości gruntowej przy ul. Dolna 3 Maja - po poprawie 11 latach od uzyskania ustawowego prawa dziedziczenia³³. W uzasadnieniu do wniosku podano, że spadkodawczyni zmarła w kwietniu 1973 r.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 187-188, 267)

W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor WGM podał., że Wydział wystąpił do BOP z pismem o złożenie do sądu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku niezwłocznie po powzięciu wiadomości, że osoba ta nie żyje oraz po zgromadzeniu niezbędnych dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o stwierdzenie nabycia spadku.

Gmina Lublin jest współwłaścicielem nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Dolna 3 Maja. Spadkodawczyni figurowała w ewidencji gruntów jako współwłaściciel tej nieruchomości w udziale 896/53504. W dniu 3.10.2011 r. do

²⁷ Pismem z dnia 9.07.2015 r. Gmina złożyła do sądu wniosek o stwierdzenie nabycia spadku 22.04.2016 r.

²⁸ Pismem z dnia 25.09.2017 r. Gmina złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku 26.10.2017 r.

²⁹ Pismem z dnia 11.10.2016 r. Gminy złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku 11.04.2017 r.

³⁰ Pismem z dnia 9.05.2014 r. Gminy złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku 30.08.2016 r.

³¹ Wnioski złożone w 2014 r. wykazano z uwagi, że postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku zostały wydane w kontrolowanych latach. W jednym przypadku, pomimo, że Gmina Lublin nie nabyła spadku, to ustalenie spadkobierców było niezbędne do dochodzenia przez Gminę Lublin należności.

³² Pozostałe wnioski złożone zostały przez uprawnione podmioty.

³³ Z dniem 25 września 2003 r. na mocy nowelizacji ustawy z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 49, poz. 408) przymiot spadkobiercy ustawowego uzyskała gmina.

Urzędu wpłynęła korespondencja od jednego ze współwłaścicieli dotycząca sposobu zagospodarowania nieruchomości wraz z propozycją wykupu przez Gminę jego udziału. Wydział podjął czynności zmierzające do zagospodarowania swojego udziału i wystosował pisma do pozostałych współwłaścicieli z propozycją sprzedaży udziałów, w tym do spadkodawcy. W ewidencji gruntów i budynków wskazane było imię i nazwisko tej osoby, a adres ustalono na podstawie danych zawartych w elektronicznym systemie ewidencji ludności Gminy Lublin, w którym nie odnaleziono innej osoby o tym imieniu i nazwisku. Korespondencja do spadkodawcy została wysłana na adres w Lublinie. W odpowiedzi osoba ta wskazała adres zameldowania na pobyt czasowy, jednocześnie wyrażając chęć zbycia przypadających jej udziałów.

Pracownik referatu zasobu nieruchomości Gminy Lublin przeprowadził badanie księgi wieczystej prowadzonej dla ww. nieruchomości. Ustalono, że współwłaścicielka nieruchomości – spadkodawca była córką Stanisława i Marianny, natomiast osoba, z którą prowadzono korespondencję była córką Piotra i Anieli. Zatem nastąpiła pomyłka co do tożsamości właściciela udziału. Niezwłocznie, po ustaleniu tych faktów Wydział wystąpił z wnioskiem do Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA o udostępnienie danych ze zbioru PESEL i wskazanie spadkobierców zmarłej 17.04.1973 r. Wobec braku osób z kręgu rodziny powołanych do dziedziczenia, pismem z 15.07.2014 r. WGM wystąpił do BOP z pismem o złożenie do sądu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 154-158)

W wyniku złożonych do sądu wniosków (siedmiu) Gmina Lublin stała się spadkobiercą³⁴ udziału we współwłasności nieruchomości gruntowej przy ul. Dolna 3 Maja w Lublinie. W czterech sprawach sąd nie wydał postanowienia, a w pozostałych dwóch – Gmina Lublin nie nabyła spadku³⁵.

(dowód akta kontroli t. I, str. 89-94, 235 + notatka służbowa)

2.5. Na podstawie 64 wniosków złożonych o stwierdzenie nabycia spadku przez inne podmioty sąd wydał, w latach 2015-2018 (I kwartał), 17 postanowień o nabyciu spadku przez Gminę Lublin.

(dowód akta kontroli t. I, str. 89-94, 206-260)

Gmina Lublin nie występowała z wnioskiem o sporządzenie spisu inwentarza w okolicznościach, kiedy uprawdopodobniła swoją legitymację do bycia spadkobiercą, tj. przed wydaniem postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 261-262)

2.6. Spośród 16 postanowień sądu o nabyciu przez Gminę spadku, wydanych w latach 2015-2018 (do 31 marca), w 15 sprawach wnioskowano do sądu lub komornika o sporządzenie spisu inwentarza. Nie wystąpiono z wnioskiem w przypadku postanowienia sądu, które zostało przez Gminę Lublin zaskarżone w zakresie obciążenia Gminy kosztami w wysokości 500 zł³⁶. Wnioski o sporządzenie spisu inwentarza kierowane były w okresie: do sześciu miesięcy (13 spraw) oraz powyżej sześciu miesięcy (dwie sprawy) od uzyskania prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku. W jednym

³⁴ Postanowienie sądu z 27 kwietnia 2015 r., sygn. akt I Ns 1160/14.

³⁵ Dotyczy spraw z wniosku Gminy Lublin, gdzie potencjalnym przedmiotem spadku był lokal mieszkalny przy ul. Ogrodowej w Lublinie oraz roszczenia Gminy Lublin z tytułu spłaty udziału 29,4 tys. zł we wkładzie mieszkaniowym.

³⁶ Dotyczy postanowienia sądu z 13.04.2017 r., sygn. akt I Ns 1622/15 (z wniosku osoby fizycznej).

przypadku wniosek złożony został po ponad trzech latach od wydania przez sąd postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku przez Gminę.

Z 16 złożonych wniosków o sporządzenie spisu inwentarza, na dzień 28.05.2018 r. komornicy sądowi przedłożyli do Urzędu spisy dotyczące siedmiu spraw. Okres oczekiwania na spis inwentarza wynosił od czterech do 18 miesięcy. W przypadku pozostałych – spisy inwentarza były w trakcie realizacji (osiem), a w jednym – czynność spisu inwentarza została postanowieniem sądu uchylona z powodu niepowiadomienia Gminy o terminie jego sporządzenia.

(dowód: dowód: akta kontroli t. I, str. 261-262)

2.7. W latach 2015-2018 (I kwartał) nie toczyły się postępowania egzekucyjne wobec Gminy, pomimo braku sporządzenia spisu inwentarza.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 265-266)

2.8. Gmina Lublin uzyskała w okresie objętym kontrolą tytuł własności nieruchomości obciążonej hipoteką, nabywając spadek na podstawie poniżej wymienionych postanowień:

- Sądu Rejonowego Lublin-Zachód I Wydział Cywilny z 28.04.2016 r. (sygn. akt I Ns 1682/13). W spisie inwentarza z dnia 13.06.2017 r. wykazano m.in. zadłużenie w kwocie 51,1 tys. zł i 8,5 tys. zł na rzecz Fast Finance S.A. we Wrocławiu, zabezpieczone hipoteką przymusową w księdze wieczystej nr LU11/00268792/2. Dług spadkowy w wysokości 59,6 tys. zł został spłacony przez Gminę w dniu 28.07.2017 r. Wykreślenie hipoteki przymusowej z działu IV księgi wieczystej nastąpiło na wniosek Gminy (zawiadomienie sądu o wykreśleniu hipoteki z dnia 30.08.2017 r.).

(dowód: akta kontroli t. I, str. 240-242, 345-351, 396-401)

W ww. sprawie Urząd podejmował następujące działania: Fast Finance S. A. we Wrocławiu, pismem z dnia 17.08.2016 r., wystąpiła do Gminy Lublin z przedsądowym wezwaniem do zapłaty przysługującej wierzytelności w wysokości 62.9 tys. zł (należność główna – 38,1 tys. zł, odsetki ustawowe na dzień 17.08.2016 r. – 23,6 tys. zł, koszty spadkowe – 1,2 tys. zł), w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wezwania. W piśmie podano, że wezwanie jest ostateczne, a po upływie wskazanego do zapłaty terminu sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego. WGM pismem z dnia 24.08.2016 r. poinformował ww. podmiot o postanowieniu sądu w sprawie sporządzenia spisu inwentarza. Ponadto podał, że stosownie do art. 1023 § 2 ustawy Kodeks cywilny Gmina Lublin dziedziczy spadek z dobrodziejstwem inwentarza co oznacza, że za długi spadkowe odpowiada tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Zaspokojenie wierzycieli nastąpi po uprzednim ustaleniu masy spadkowej przez komornika, do którego należy zgłosić wierzytelności.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 330-331)

Gmina spłacając dług zabezpieczony hipoteką nie poniosła wydatków ponad wartość odziedziczony spadku.

(dowód: akta kontroli t. II str. 100-101)

- Sądu Rejonowego Lublin-Zachód I Wydział Cywilny z 25.07.2016 r. (sygn. akt I Ns 217/15). W spisie inwentarza z dnia 26.02.2018 r. po stronie biernej ujęto m.in. wierzytelność w kwocie 79,7 tys. zł na rzecz Banku Pekao S. A. zabezpieczoną hipoteką na nieruchomości objętej księgą wieczystą

LU11/00242734/0. Dług do zakończenia kontroli NIK nie został spłacony (WGM gromadził materiał w tej sprawie).

Pismami z dnia 30.03.2017 r. oraz 31.07.2017 r. Bank Pekao S.A. skierował do Urzędu wezwania do zapłaty długu spadkowego z tytułu umowy mieszkaniowego kredytu budowlano-hipotecznego w kwocie 79,7 tys. zł, zabezpieczonego hipoteką umowną zwykłą oraz hipoteką umowną kaucyjną na nieruchomości objętą księgą wieczysta nr LU11/00242734/0 oraz umowy pożyczki w kwocie 6,6 tys. zł. W odpowiedzi WGM informował bank, że sąd w dniu 9.06.2017 r. wydał postanowienie nakazujące sporządzenie przez komornika sądowego spisu inwentarza oraz zarządził, aby na stronie internetowej sądu i na tablicy ogłoszeń sądu umieścić na okres trzech miesięcy ogłoszenia o wydaniu przedmiotowego postanowienia wraz z pouczeniem, że każdy kto uprawdopodobni, że jest spadkobiercą, uprawnionym do zachowku albo wykonawcą testamentu lub wierzycielem mającym pisemny dowód należności przeciwko spadkodawcy może uczestniczyć w sporządzeniu spisu inwentarza. Ponadto podał, że stosownie do art. 1023 § 2 oraz art. 1031 § 2 Kodeksu cywilnego Gmina dziedziczy spadek z dobrodziejstwem inwentarza, tzn., że za długi spadkowe odpowiada tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Zgodnie z art. 1025 Kodeksu postępowania cywilnego³⁷ wierzycielności zabezpieczone hipoteką zaspokajane będą przed pozostałymi, przy czym o kolejności zaspokojenia będzie decydowała data ustanowienia hipoteki. Wystąpił także o przesłanie poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii umowy mieszkaniowego kredytu budowlano-hipotecznego, umowy pożyczki oraz nakazów zapłaty, bankowych tytułów egzekucyjnych oraz innych dokumentów dotyczących wierzycielności wynikających z tych umów.

Kolejne pisma do Banku Pekao S. A. Wydział skierował w dniach 22.03.2018 r. i 14.05.2018 r., w których poinformował o sporządzeniu przez komornika sądowego spisu inwentarza oraz zwrócił się o informacje nt. prowadzonych postępowań mających na celu wyegzekwowanie długów, przesłanie harmonogramów spłaty rat umowy mieszkaniowego kredytu budowlano-hipotecznego oraz umowy ubezpieczenia tego kredytu.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 249-252, 332-344)

2.9. Na dzień 31.03.2018 r. wartość wszystkich odziedziczonych składników majątku oraz długów spadkowych³⁸, według sporządzonych spisów inwentarza, wynosiła odpowiednio: 657,8 tys. zł i 527,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 88, 142-145)

W przypadku spadku nabytego na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 30.10.2015 r. (sygn. Akt I Ns 1574/14) nie dokonano wyceny udziału 1/2 części we współwłasności nieruchomości (działka gruntu o charakterze rekreacyjnym o powierzchni 0,0500 ha) zabudowanej niewielkim budynkiem mieszkalnym oraz budynkiem gospodarczym, znajdującej się w miejscowości Grabniak, gmina Urszulin. Spowodowane to było położeniem tej nieruchomości poza właściwością działalności kancelarii komorniczej, tj. Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku.

³⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 155 ze zm. Dalej: Kodeks postępowania cywilnego.

³⁸ Ustalona dla sześciu spadków nabytych na podstawie postanowienia sądu: z 18.11.2015 r., sygn. akt I Ns 412/15; z 3.03.2015 r., sygn. akt II Ns 736/14; z 30.10.2015 r., sygn. akt I Ns 1574/14; z 28.04.2016 r., sygn. akt I Ns 1682/13; z 25.07.2016 r., sygn. akt I Ns 217/15; z 26.05.2017 r., sygn. akt I Ns 1290/14.

Spis uzupełniający w tym zakresie sporządza komornik działający przy Sądzie Rejonowym we Włodawie (w trakcie realizacji).

(dowód: akta kontroli t. I, str. 142-145, 216-223)

2.10. Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie z dnia 10.02.2017 r. (sygn. akt II Ns 410/16) Gmina Lublin³⁹ stała się wyłącznym właścicielem lokalu mieszkalnego przy ul. Paderewskiego w Lublinie. Do zakończenia kontroli NIK nie został sporządzony spis inwentarza przez komornika sądowego. W związku z tym, że w lokalu zameldowana była osoba fizyczna dysponująca do niego kluczami, podjęte zostały m.in. następujące działania w celu wydania spadku:

- w dniach 31.10.2017 r. i 23.03.2018 r. WGM zwrócił się do osoby zameldowanej o niezwłoczne wydanie lokalu, wyznaczając termin 14 dni od doręczenia pisma. Ponadto poinformował ww. osobę, że w przypadku zamieszkiwania w lokalu będzie zobowiązana do poniesienia kosztów i opłat związanych z jego eksploatacją za okres liczony od momentu śmierci pierwotnego właściciela w wysokości 18.585,30 zł,
- w dniu 29.11.2017 r. WGM wystąpił do Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu o wszczęcie postępowania administracyjnego zmierzającego do wymeldowania z lokalu osoby w nim zameldowanej. Natomiast pismami z dnia 14.03.2018 r. i 20.03.2018 r. – zwrócił się o udzielenie informacji na temat aktualnego adresu zamieszkania osoby zameldowanej w lokalu przy ul. Paderewskiego,
- Wydział wyznaczył terminy na przekazanie lokalu na dzień 26.04.2018 r. i następnie na dzień 8.05.2018 r. Przejęcie lokalu przez WGM nie nastąpiło z uwagi na nie stawienie się osoby zameldowanej.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 254, 271-283)

Wydatki poniesione przez Gminę Lublin z tytułu utrzymania lokalu mieszkalnego przy ul. Paderewskiego w Lublinie za okres od października 2014 r. do dnia 31.12.2017 r. wyniosły ponad 18 tys. zł.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 318-320)

Dyrektor WGM wyjaśnił m.in., że w dniu 23.05.2018 r. Wydział Spraw Administracyjnych przekazał do Wydziału nieprawomocną decyzję z dnia 08.05.2018 r. orzekającą o wymeldowaniu osoby z lokalu przy ul. Paderewskiego. Do osoby dysponującej kluczami do lokalu zostanie skierowane przedsądowe wezwanie do wydania lokalu.

(dowód: akta kontroli t. II str. 83-89)

2.11. Gmina Lublin nabyła, na podstawie postanowienia Sadu Rejonowego Lublin-Zachód I Wydział Cywilny z dnia 28.04.2016 r. (sygn. akt I Ns 1682/13), udział 1/2 w prawie własności nieruchomości lokalowej położonej w Lublinie przy ul. Leszetyckiego o powierzchni 60 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym - piwnicą o powierzchni 3,5 m² oraz udziałem 635/87290 w nieruchomości wspólnej (grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służyły wyłącznie do użytku właścicieli lokali). Spis inwentarza sporządzony został 13.06.2017 r.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 240-242)

³⁹ Sprawa z wniosku Spółdzielni Mieszkaniowej Czechów w Lublinie. Spadkodawca zmarł 9.10.2014 r.

W dniu 5.09.2017 r. Gmina Lublin zawarła z osobą fizyczną (współwłaścicielem pozostałego udziału 1/2 nieruchomości przy ul. Leszetyckiego w Lublinie) umowę określającą sposób korzystania z części nieruchomości stanowiącej własność Gminy. Stosownie do postanowień zwartej umowy, wiążącej strony od dnia 28.04.2016 r. do 30.09.2020 r.:

- współwłaścicielka otrzymała lokal wraz pomieszczeniami przynależnymi do wyłącznego korzystania na własne cele mieszkaniowe i zobowiązana została do ponoszenia w całości wszelkich opłat z tytułu: dostarczanej do lokalu energii elektrycznej, wody, gazu, centralnego ogrzewania, korzystania z kanalizacji miejskiej, podatków oraz ubezpieczenia. Ponościła również odpowiedzialność za ewentualne szkody powstałe w wyniku zdarzeń zaistniałych w lokalu, będącym przedmiotem umowy. Gmina nie była zobowiązana do zwrotu nakładów poniesionych przez współwłaścicielkę na przedmiot umowy,
- z tytułu korzystania z lokalu ponad swój udział współwłaścicielka zobowiązana została do uiszczania na rzecz Gminy Lublin, co miesiąc, kwoty 500 zł z zastrzeżeniem możliwości jej aktualizacji. Opłatę za okres od 28.04. 2016 r. do 31.12.2016 r. ww. osoba zobowiązana była wnieść w wysokości 4.050 zł jednorazowo w terminie do dnia 10.09.2017 r. Opłaty za okres od 1.01.2017 r. do 31.08.2017 r. miały zostać wniesione w 36 ratach (35 rat po 111,11 zł każda oraz 36 rata w kwocie 111,15 zł) płatnych od 10.10.2017 r. do 10.09.2020 r.
- bez pisemnej zgody współwłaścicielka nie mogła oddać lokalu osobie trzeciej do bezpłatnego używania, wdzierżawić, wynajmować lub zawierać innych umów obligacyjnych. Gmina zastrzegła sobie prawo do kontrolowania lokalu w każdym czasie.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 321-323)

Z tytułu zawartej umowy, na rachunek Urzędu do dnia 31.03.2018 r., wpłynęła kwota 7.716,66 zł (8.09.2017 r. – 4.050 zł i sześć wpłat po 611,11 zł).

(dowód: akta kontroli t. I, str. 324)

Rada Miasta, uchwałą Nr 965/XXXVII/2017 z 16.11.2017 r., wyraziła zgodę na zbycie przez Gminę Lublin 1/2 udziału w prawie własności ww. lokalu. Natomiast Prezydent Miasta Lublin, zarządzeniem nr 35/4/2018 z 10.04.2018 r. wskazał współwłaścicielkę, jako nabywcę 1/2 udziału należącego do Gminy Lublin. Właściwą formą do zbycia był bezprzetargowy tryb sprzedaży.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 325-327)

2.12. W kontrolowanych latach do Gminy Lublin, jako spadkobiercy, nie zwracały się podmioty władające spadkiem, z roszczeniami o zwrot nakładów poniesionych na jego ulepszenie.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 269-270)

2.13. W latach 2025-2018 (I kwartał) Gmina, na podstawie postanowień sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, we wszystkich przypadkach nabyła spadek w całości, jako jedyny spadkobierca. W związku z tym nie wystąpiły przypadki dochodzenia działu spadku przed sądem.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 206-260)

2.14. W okresie objętym kontrolą Gmina, na mocy postanowień sądów o stwierdzeniu nabycia spadku, stała się spadkobiercą ustawowym następujących nieruchomości:

- spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego przy ul. Chrobrego w Lublinie (postanowienie sądu sygn. akt I Ns 412/15 z 18.11.2015 r., spis inwentarza z 17.09.2016 r.). Wniosek o założenie księgi wieczystej złożony przez Gminę Lublin 14.10.2016 r.,
- udziału 1/4 części we współwłasności nieruchomości gruntowej w Lublinie przy ul. Świętochowskiego (postanowienie sądu sygn. akt I Ns 1574 z 30.10.2015 r., spisy inwentarza częściowe z 28.07.2017 r. i 29.03.2018 r.). Wniosek Gminy Lublin o wpis w księdze wieczystej nr LU11/00022813/0 z 12.04.2017 r.,
- udziału 1/4 części we współużytkowaniu wieczystym nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Świętochowskiego (sygn. akt. I Ns 1574 z 30.10.2015 r., spisy inwentarza częściowe z 28.07.2017 r. i 29.03.2018 r.), wniosek Gminy Lublin o wpis w księdze wieczystej LI11/00300562/8 z 12.04.2017 r.,
- udziału 1/8 we własności nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Świętochowskiego, zabudowanej budynkiem mieszkalnym i budynkiem gospodarczym (sygn. akt I Ns 1574 z 30.10.2015 r., spisy inwentarza częściowe z 28.07.2017 r. i 29.03.2018 r.), wniosek Gminy Lublin o wpis w księdze wieczystej LU11/00050920/8 z 12.04.2017 r.,
- udziału 1/2 części we współwłasności nieruchomości położonej w miejscowości Grabniak, gmina Urszulin (sygn. akt I Ns 1574 z 30.10.2015 r., spis inwentarza w realizacji). Wydział wystąpił 16.02.2017 r. do Starostwa Powiatowego we Włodawie o ujawnienie w ewidencji gruntów i budynków Gminy, jako właściciela. Wniosek Gminy Lublin o wpis w księdze wieczystej z 21.02.2017 r. (zawiadomienie z sądu o wpisie z 2.05.2017 r.),
- udziału 896/53504 we własności nieruchomości gruntowej w Lublinie przy ul. Dolna 3 Maja (sygn. akt I Ns 1160/14 z 27.04.2015 r., spis inwentarza w realizacji). W dniu 19.06.2015 r. WGM wystąpił do Wydziału Geodezji o wprowadzenie zmian w ewidencji gruntów i budynków dla ww. nieruchomości. Wniosek Gminy Lublin o wpis w księgę wieczystą z 19.06.2015 r.,
- udziału 1/2 w prawie własności nieruchomości lokalowej położonej w Lublinie przy ul. Leszetyckiego wraz z pomieszczeniem przynależnym oraz udziałem w części wspólnej budynku i innych urządzeń, które nie służą do wyłącznego użytku właścicieli lokali oraz udziałem własności nieruchomości gruntowej, na której znajduje się nieruchomość lokalowa (sygn. akt I Ns 1682/13 z 28.04.2016 r., spis inwentarza z 13.06.2017 r.), zawiadomienie z sądu z 17.10.2016 r. o wpisaniu Gminy Lublin w księgę wieczystą nr LU 11/00268792/2 (na wniosek z 14.10.2016 r.),
- nieruchomości lokalowej położonej w Lublinie przy ul. Nadbystrzyckiej w Lublinie wraz z pomieszczeniem przynależnym oraz udziałem w prawie własności części wspólnych budynku i innych urządzeń, które nie służą do wyłącznego użytku właścicieli lokali oraz udziałem w prawie własności nieruchomości gruntowej, na której znajduje się nieruchomość lokalowa (sygn. akt I Ns 217/15 z 25.07.2016 r., spis inwentarza z 26.02.2018 r.), zawiadomienie z sądu z 24.04.2017 r. o wpisaniu w księgę wieczystą nr LU 11/00242734/0 Gminy Lublin, jako właściciela nieruchomości (na wniosek Gminy Lublin z 20.04.2017 r.),
- nieruchomość gruntowa położona w Lublinie przy ul. Łęczyńskiej (postanowienie sądu sygn. akt II Ns 410/16 z 10.02.2017 r., spis inwentarza w realizacji). WGM zwrócił się do Wydziału Geodezji (pismem z 19.09.2017 r.)

o uregulowanie stanu prawnego ww. nieruchomości gruntowej (brak księgi wieczystej),

- udziału 3/8 we własności nieruchomości gruntowej położonej przy ul. Łęczyńskiej i Polnej w Lublinie (sygn. akt II Ns 410/16 z 10.02.2017 r., spis inwentarza w realizacji). WGM zwrócił się do Wydziału Geodezji (pismem z 19.09.2017 r.) o wyjaśnienie niezgodności pomiędzy ewidencją gruntów, a księgą wieczystą dla ww. nieruchomości,
- nieruchomości lokalowej położonej w Lublinie przy ul. Paderewskiego wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i prawie współwłasności gruntu (sygn. akt II Ns 410/16 z 10.02.2017 r., spis inwentarza w realizacji). Wniosek Gminy o wpis w księgę wieczystą lokalu mieszkalnego z 19.09.2017 r.,
- udziału 4/320 w nieruchomości gruntowej położonej przy ul. Dolna Panny Marii w Lublinie (sygn. akt II Ns 48/17 z 31.05.2017 r., spis inwentarza w realizacji). Spadkodawca nieruchomości figurował w ewidencji gruntów jako właściciel ww. udziału, natomiast nie został ujawniony w prowadzonej dla tej nieruchomości księdze wieczystej LU11/00001162/8. WGM zwracał się pismami z dnia: 13.02.2018 r, 19.02.2018 r. i 26.04.2018 r. do Wydziału Geodezji o regulację stanu prawnego oraz ujawnienie w księdze wieczystej,
- udziału 1/6 części w nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Karmelickiej i ul. Staszica, zabudowanej budynkiem mieszkalnym (sygn. akt I Ns 390/14 z 14.05.2015 r. Spis inwentarza sporządzony 27.06.2017 r. bez udziału Gminy Lublin. W dniu 22.12.2017 r. Gmina złożyła skargę na czynności komornika sądowego, które postanowieniem sądu z 2.03.2018 r. zostały uchylone). Wniosek Gminy o wpis w dziale II księgi wieczystej LUI/000001099/5 z 3.11.2015 r. został postanowieniem sądu oddalony z uwagi, że spadkodawca nie widniał w księdze wieczystej.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 345-461)

Dyrektor Wydziału wyjaśnił m.in., że *Gmina Lublin występowała do sądu z wnioskami o wpis w dziale II prowadzonej dla nieruchomości księgi wieczystej lub o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości a także spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, niezwłocznie po ustaleniu składników majątku wchodzących w skład spadku oraz zgromadzeniu niezbędnych załączników do wniosku (prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, przydział lokalu mieszkalnego, zaświadczenie spółdzielni mieszkaniowej itp.).*

Należy zauważyć, że postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku nie określa składników majątku wchodzących w skład spadku. Wskazuje jedynie osobę spadkodawcy i spadkobiercy. Składniki majątkowe wchodzące skład spadku wynikają ze sporządzonego przez komornika protokołu spisu inwentarza. Niezależnie od tego Gmina Lublin we własnym zakresie podejmuje działania mające na celu ustalenia, jakie nieruchomości wchodzą w skład spadku. Pozwala to w wielu wypadkach ujawnić Gminę Lublin jako właściciela w dziale II księgi wieczystej jeszcze przed sporządzeniem spisu inwentarza.

W przypadku wszystkich nieruchomości odziedziczonych w spadku zostały złożone do właściwych Wydziałów Geodezji wnioski o ujawnienie w rejestrze gruntów w miejsce spadkodawcy, spadkobiercy - Gminy Lublin jako właściciela oraz do właściwych sądów wnioski o wpis w dziale II ksiąg wieczystych w miejsce spadkodawcy, spadkobiercy - Gminy Lublin, jako właściciela. Wnioski te zostały zrealizowane, co do wszystkich nieruchomości o uregulowanym stanie prawnym, co wynika z akt spraw oraz treści dostępnych elektronicznie ksiąg wieczystych.

W przypadku trzech „spadków” spadkodawca nie był ujawniony w księdze wieczystej. W związku z tym trwają postępowanie mające na celu uregulowanie stanu prawnego nieruchomości i założenie księgi wieczystej.

(dowód: akta kontroli t. II, str. 83-89)

W 2015 r. Gmina Lublin złożyła również wnioski o wpis do księgi wieczystej nieruchomości gruntowej niezabudowanej o powierzchni 0,0032 ha, położonej w miejscowości Lipniak, gmina Konopnica oraz udziału 1/2 części nieruchomości zabudowanej zespołem dworsko-parkowym o powierzchni 1,3549 ha, położonej w miejscowości Struża Kolonia, gmina Trawniki, które zostały przez Gminę nabyte w drodze dziedziczenia przed 2015 r.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 345-349, 437-451)

2.15. W ramach toczących się w latach 2015-2018 (I kwartał) postępowań spadkowych z udziałem Gminy nie było postępowań, które zostałyby wznowione ze względu na złożony wniosek o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

(dowód: akta kontroli str. 206-260)

2.16. W latach 2015-2018 (I kwartał) Gmina nie występowała jako spadkobierca testamentowy oraz nie występowała jako zapisobierca oraz nie nabywała składników majątkowych po osobach zmarłych w trybie innym niż spadkobranie.

(dowód: akta kontroli str. 265-266)

2.17. Dyrektor WGM poinformował, że w związku z prowadzonymi postępowaniami spadkowymi Wydział, zauważa potrzebę wprowadzania zmian w przepisach prawa dotyczących możliwości zaspokojenia się przez wierzyciela z nieruchomości obciążonej hipoteką. Stosownie do art. 1031 § 2 Kodeksu cywilnego w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku. Kolejność zaspokajania długów spadkowych określa się w oparciu o przepis art. 1025 Kodeksu postępowania cywilnego zgodnie, z którym należności zabezpieczone hipoteką podlegają zaspokojeniu z pierwszeństwem przez innymi nieuprzywilejowanymi należnościami. Wierzyciel hipoteczny może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości obciążonej hipoteką, bez względu na ograniczenie odpowiedzialności dłużnika wynikające z prawa spadkowego. Jak wynika z art. 77 u.k.w.h.⁴⁰ przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnień wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Zatem, gdy dłużnik (gmina) odmawia zapłaty, z uwagi na brak wystarczającego stanu czynnego spadku lub przedawnienie długu spadkowego, wierzyciel hipoteczny może w każdym czasie zaspokoić się z nieruchomości obciążonej, w przepisach nie wprowadzono bowiem żadnego ograniczenia czasowego na skorzystanie przez wierzyciela z tego uprawnienia. W przypadku, gdy wierzyciel nie podejmuje żadnych czynności celem zaspokojenia się z nieruchomości zabezpieczonej hipoteką, hipoteka cały czas obciąża tę nieruchomość. Oznacza to, że gmina, która w drodze spadkobrania nabyła nieruchomość obciążoną hipoteką nie może racjonalnie jej zagospodarować.

Wskazuję, że zgodnie z art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia. W ocenie Wydziału Gospodarowania Mieniem w art. 77 u.k.w.h. należałoby

⁴⁰ Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2017 r. poz. 1007 ze zm.).

wprowadzić termin na uzyskanie przez wierzyciela zaspokojenia przedawnionej wierzytelności z nieruchomości obciążonej hipoteką, po upływie którego wierzyciel nie mógłby skorzystać z tego uprawnienia, gdyż obowiązujące przepisy w przypadku bierności wierzyciela znacznie ograniczają, wręcz uniemożliwiają rozporządzenie taką nieruchomością przez dłużnika.

Aktualnie nie dostrzeżono innych problemów wymagających zmian obowiązującego prawa.

(dowód: akta kontroli str. 154-158)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wniosek o sporządzenie spisu inwentarza w sprawie nabycia spadku na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód, sygn. akt I Ns 1160/14 z dnia 27.04.2015 r., złożono dopiero w trakcie niniejszej kontroli NIK - 8 maja 2018 r. Pismo o wystąpienie do sądu z wnioskiem w tej sprawie WGM skierował do BOP 21.02.2018 r., tj. po prawie trzech latach od wydania postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 261-264)

Dyrektor WGM wyjaśnił, że w toku przeprowadzanych przez pracowników referatu zwrotu wywłaszczonych nieruchomości oraz spadków Gminy Lublin wewnętrznych czynności sprawdzających stwierdzono, że w sprawie spadku po S.G. nie sporządzono spisu inwentarza. W związku z tym niezwłocznie zwrócono się do BOP o wystąpienie z wnioskiem o jego sporządzenie.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 154-158)

2. Urząd, przez ponad osiem miesięcy⁴¹, nie dochodził od osoby, która władała spadkiem odziedziczonym przez Gminę, roszczeń o wynagrodzenie za korzystanie z przedmiotów należących do spadku. Poniesione przez Gminę koszty z tytułu utrzymania lokalu mieszkalnego od 9 października 2014 r. (data śmierci spadkodawcy) do 31.12.2017 r. wyniosły ponad 18 tys. zł.

Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie z 10.02.2017 r. (sygn. akt II Ns 410/16) Gmina stała się właścicielem lokalu mieszkalnego przy ul. Paderewskiego w Lublinie (spis inwentarza w realizacji).

(dowód: akta kontroli t. I str. 254, 318-320, 345-351, 455-460)

Dyrektor WGM w złożonym wyjaśnieniu poinformował, że do osoby dysponującej kluczami do lokalu zostanie skierowane przedsądowe wezwanie m.in. do zapłaty za bezumowne korzystanie z lokalu, a także zapłaty dotychczasowych kosztów poniesionych przez Gminę Lublin na eksploatację lokalu wraz z należnymi odsetkami, w terminie określonym przez Gminę Lublin. W przypadku pozostawienia wezwania bez odpowiedzi będzie to skutkowało skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego.

(dowód: akta kontroli t. II str. 83-89)

Ocena cząstkowa

Egzekwowanie praw i wykonywanie przez Gminę obowiązków związanych z dziedziczeniem realizowane było z należytą starannością w zakresie działań

⁴¹ Za termin, od którego Gmina Lublin powinna wystąpić z roszczeniami o zwrot wynagrodzenia za korzystanie z przedmiotów spadku, przyjęto datę złożenia wniosku o wpis do księgi wieczystej prawa własności do lokalu, tj. 19.09.2017 r.

podejmowanych w celu przyjęcia spadku w okolicznościach powzięcia informacji o możliwości powołania do dziedziczenia majątku, ustalenia wszystkich składników odziedziczonego majątku (z wyjątkiem spadku nabytego na podstawie postanowienia sądu sygn. akt I Ns 1160/14 z dnia 27.04.2015 r.), jego wyceny oraz ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności. Nieskutecznie, pomimo ich podejmowania, były działania w celu wydania spadku przez osobę, która władała spadkiem, ale nie była spadkobiercą. Do osoby tej nie wystąpiono również z roszczeniami o wynagrodzenie za korzystanie z przedmiotów należących do spadku.

3. Zagospodarowanie składników majątkowych pozyskanych w drodze dziedziczenia

3.1. Do ewidencji księgowej środków trwałych (ilościowo-wartościowej) przyjęto odziedziczone, w latach 2015-2018 (I kwartał), w drodze spadku nieruchomości o wartości 947,6 tys. zł, pod datą:

- 1.08.2016 r. - spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. Chrobrego w Lublinie o wartości 153 tys. zł (spis inwentarza z dnia 7.08.2016 r., stan czynny - nieruchomość o wartości 153 tys. zł.),
- 28.02.2018 r. - udział 596/53504 w nieruchomości gruntowej przy ul. Dolna 3 Maja w Lublinie (działka nr 13, obręb 36, arkusz 1) o wartości 1,8 tys. zł⁴². Spis inwentarza pozostawał w realizacji komornika sądowego,
- 1.05.2017 r. - 1/2 udziału w nieruchomości stanowiącej odrębny lokal mieszkalny przy ul. Leszetyckiego w Lublinie wraz z pomieszczeniami przynależnymi (piwnica, udział w częściach wspólnych budynku) o wartości 107,9 tys. zł; 27.10.2016 r. - udział w nieruchomości wspólnej, którą stanowił grunt nr 1/22 (obręb 6, arkusz 5) o wartości 7,1 tys. zł. W spisie inwentarza z dnia 13.06.2017 r. wartość ww. udziału została oszacowana na 115 tys. zł,
- 26.02.2018 r. - odrębną własność lokalu mieszkalnego o pow. 40,61 m² przy ul. Nadbystrzyckiej w Lublinie wraz pomieszczeniami przynależnymi (garaż, strych, udział w częściach wspólnych budynku) o wartości 317,5 tys. zł; udziały w nieruchomościach gruntowych przy ul. Nadbystrzyckiej w Lublinie zaewidencjonowane 19.04.2017 r. dla działek: nr 6/5 (obręb 27, arkusz 6) - 12,2 tys. zł; nr 5/1 (obręb 27, arkusz 6) - 16,9 tys. zł. oraz nr 5/2 (obręb 27, arkusz 6) - 3,2 tys. zł. Wg spisu inwentarza z 28.02.2018 r. stan czynny dla nieruchomości oszacowano na 349,8 tys. zł,
- 1.03.2018 r. - 1/8 udziału w budynku gospodarczym przy ul. Świętochowskiego w Lublinie o wartości 3,1 tys. zł oraz 1/8 udziału w budynku mieszkalnym - 8,4 tys. zł; 17.02.2017 r. - udział 1/8 w nieruchomości gruntowej (nr 33/61, obręb 9, arkusz 14) przy ul. Świętochowskiego w Lublinie - 13,7 tys. zł oraz udział 1/4 w nieruchomości gruntowej przy ul. Świętochowskiego w Lublinie (nr 3, obręb 1, arkusz 13) - 306,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 388-392; t. II, str. 1-10)

Wymienione nieruchomości gruntowe i lokalowe zostały zaewidencjonowane na koncie 011 (Wn) i 800 (Ma), zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont⁴³,

⁴² Oszacowano wg wartości księgowej udziału nabytego przez Gminę Lublin w okresie wcześniejszym.

⁴³ Określonymi w załączniku nr 4 do zarządzenia nr 96/12/2017 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia zakładowego planu kont oraz zasad prowadzenia rachunkowości dla budżetu miasta i Urzędu Miasta Lublin.

zgodnie z którymi po stronie Wn konta 011 należało księgować m.in. nieodpłatnie otrzymane środki trwałe (darowizny, spadki) w korespondencji z kontem 800 (Ma).

(dowód: akta kontroli t. II, str. 11-19)

Do ww. ewidencji nie wpisano:

- 1/2 udziału w nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Grabniak, gmina Urszulin, z uwagi na brak końcowego spisu inwentarza oraz wyceny tej nieruchomości,
- 1/4 części nieruchomości będącej we współużytkowaniu wieczystym, położonej w Lublinie przy ul. Świętochowskiego, stanowiącej działkę nr 85/3 (obręb 9, arkusz 14), która stanowiła własność Gminy Lublin.

(dowód: akta kontroli t. I, str. 217- 230)

W ewidencji księgowej ilościowo-wartościowej nie ujęto też 1/3 udziału we współwłasności ruchomości - pojazdu mechanicznego marki BMW model 520 o wartości 0,33 tys. zł.

Prezydent Miast Lublin wyraził zgodę na sprzedaż udziału części samochodu stanowiącego własność Gminy Lublin⁴⁴ na rzecz współwłaściciela samochodu. Gmina Lublin zbyła swój udział na podstawie umowy zawartej 26.09.2017 r.

(dowód: akta kontroli str. t. I, str. 360-364)

Dyrektor Wydziału wyjaśnił m.in., że w ewidencji księgowej, zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości ujmuje się środki trwałe, przez które stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 15 tej ustawy rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Odziedziczony przez Gminę Lublin w spadku udział we współwłasności w wysokości 1/3 części pojazdu marki BMW o wartości 333,33 zł. nie spełniał ww. kryteriów.

Ze sporządzonej przez biegłego sądowego na zlecenie komornika sądowego wyceny Nr 68/2016 wynikało, że układ zapłonowy pojazdu, układ zasilania, układ przeniesienia napędu były rozmontowane, a silnik z osprzętem był wymontowany i częściowo rozmontowany. Podwozie mocno zużyte i skorodowane, nadwozie częściowo rozmontowane. Jak ocenił biegły „Pojazd w takim stanie technicznym przedstawia wartość złomu użytkowego”. Zatem wobec niespełnienia kryterium „kompletny i zdatny do użytku” ww. udział w pojeździe nie podlegał zaksięgowaniu jako środek trwały.

(dowód: akta kontroli str. t. II, str. 83-89)

3.2. W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano dochody Gminy Lublin z tytułu spadków w wysokości: 11,6 tys. zł⁴⁵ (w 2015 r.); 8 tys. zł⁴⁶ (2016 r.); 116,8 tys. zł⁴⁷ (2017 r.) i 0,13 tys. zł⁴⁸ (I kwartał 2018 r.), które klasyfikowano zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁴⁹.

⁴⁴ Zarządzenie nr 99/9/2017 Prezydenta Miasta Lublin z 12 września 2017 r.

⁴⁵ Dział 700, rozdz. 7005, par. 0960 – 5,5 tys. zł oraz dział 750, rozdz. 75023, par. 0870 – 6,1 tys. zł.

⁴⁶ Dział 700, rozdz. 7005, par. 0960 – 3,9 tys. zł oraz dział 750, rozdz. 75023, par. 0870 – 4,1 tys. zł.

⁴⁷ Dział 700, rozdz. 7005, par. 0960 – 116,5 tys. zł oraz dział 750, rozdz. 75023, par. 0870 – 0,3 tys. zł.

⁴⁸ Dział 700, rozdz. 7005, par. 0960 – 0,13 tys. zł.

⁴⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.

Kwoty dochodów ujmowane były w ewidencji księgowej w momencie wpływu na rachunek Gminy, w wielkościach, jakie faktycznie wpłynęły.

(dowód: akta kontroli t. II, str. 58-78)

Dochody ze spadków, których nabycie stwierdzone było postanowieniami sądów w latach 2015-2018 (I kwartał) wyniosły: w 2015 r. – 0 tys. zł; w 2016 r. – 2,9 tys. zł. (depozyt pieniężny zwrócony przez Dom Pomocy Społecznej w Kraśniku, wykazany w spisie inwentarza z 17.08.2016 r.); w 2017 r. – 0,33 tys. zł (sprzedaż udziału Gminy w samochodzie BMW, wykazany w spisie inwentarza z 27.07.2017 r.); w 2018 r. – 0,13 tys. zł (0,1 tys. zł środki związane z nabyciem członkostwa w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. Unii Lubelskiej w Lublinie oraz 0,03 tys. zł środki zgromadzone w ww. kasie, wykazane w spisie inwentarza z 30.01.2018 r.).

(dowód: akta kontroli t. I, str. 206-208, 216-218, 255-258; t. II, str. 58-78)

3.3. Uzyskane w latach 2015-2018 (do 31 marca) przez Gminę Lublin w drodze dziedziczenia składniki majątku wykorzystane zostały następująco:

- dwie nieruchomości lokalowe (przy ul. Chrobrego i ul. Nadbystrzyckiej w Lublinie) przekazano do Zarządu Nieruchomości Komunalnych⁵⁰ w Lublinie,
- korzystanie z udziału 1/2 w prawie własności nieruchomości lokalowej przy ul. Leszetyckiego w Lublinie - określała umowa zawarta ze współwłaścicielem w dniu 5.09.2017 r. (opisano w pkt 2.11. wystąpienia),
- udział 1/3 części własności pojazdu mechanicznego BMW został zbyty przez Gminę Lublin na podstawie umowy z dnia 26.09.2017 r. (opisano w pkt. 3.1. wystąpienia). Dla odziedziczonych składników majątku ruchomego nie określono szczególnego trybu postępowania w przypadku ich sprzedaży lub likwidacji,
- nieruchomość lokalowa przy ul. Paderewskiego w Lublinie pozostawała, do zakończenia kontroli NIK, w dyspozycji zameldowanej w nim osoby fizycznej (opisano w pkt. 2.10. wystąpienia).

(dowód: akta kontroli t. I str. 271-283, 321-323, 345-461; t. II str. 90)

Udziały w nieruchomościach gruntowych zlokalizowanych w Lublinie: przy ul. Dolna 3 Maja; ul. Łęczyńskiej; ul. Świętochowskiego oraz w miejscowości Grabniak pozostawały w dyspozycji Gminy Lublin.

(dowód: akta kontroli t. I str. 345-351, 428, 454, t. II str. 90)

Odnosząc się do zagospodarowania udziałów w nieruchomościach gruntowych nabytych w drodze postępowań spadkowych w latach 2015-2018 (I kwartał) dyrektor Wydziału wyjaśnił m.in., że *Gmina Lublin podejmie kroki zmierzające do zbycia posiadanych udziałów lub przystąpi do czynności mających na celu zniesienie współwłasności nieruchomości.*

Uzyskany w drodze spadku przez Gminę Lublin udział 896/53504 w nieruchomości gruntowej położonej w Lublinie przy ul. Dolna 3-Maja 10 jest nieznaczny, samodzielne jego zagospodarowanie jest nieuzasadnione ekonomicznie. W celu racjonalnego zagospodarowania całego udziału w nieruchomości (tj. 43744/53504) Gmina Lublin podejmie kroki zmierzające do wyjścia ze współwłasności. Zakończenie takiego postępowania pozwoli na racjonalne zagospodarowanie gruntu

⁵⁰ Nieodpłatnie zarządza nieruchomościami stanowiącymi własność, współwłasność bądź pozostającymi w samoistnym posiadaniu Gminy Lublin na podstawie zarządzenia nr 41/4/2016 Prezydenta Miasta Lublin z 15 kwietnia 2016 r., zmieniającego zarządzenie nr 1200/2011 Prezydenta Miasta Lublin z 9 grudnia 2011 r.

w oparciu m.in. o zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obecnie na etapie projektu dla danego obszaru).

(dowód: akta kontroli t. II str. 85-89)

3.4. Wydatki Gminy Lublin poniesione w latach 2015-2017 na prowadzenie postępowań spadkowych, według sprawozdań z wykonania budżetu miasta Lublin, wynosiły w poszczególnych latach: 5,8 tys. zł; 299,7 tys. zł i 113,8 tys. zł. W 2016 r. i w 2017 r. największe kwoty wydatkowano na zapłatę długów spadkowych odpowiednio: 226,3 tys. zł⁵¹ i 103,7 tys. zł⁵².

Wydatki dotyczące spadków nabytych w latach 2015-2018 (I kwartał) poniesiono w wysokości: 1,1 tys. zł; 5,7 tys. zł; 145,9 tys. zł i 7,1 tys. zł. Najwyższe kwoty przeznaczono w 2017 r. na spłatę długów spadkowych – 92 tys. zł oraz na opłaty czynszowe i inne opłaty związane z zarządzaniem, utrzymaniem i eksploatacją nieruchomości – 42,7 tys. zł. Ewidencja księgową prowadzona była w sposób umożliwiający zidentyfikowanie wydatków Gminy poniesionych na te cele.

(dowód: akta kontroli t. II str. 28-44)

3.5. Na podstawie dokumentacji dotyczącej spadków nabytych przez Gminę Lublin w latach 2015-2018 (do 30 kwietnia), dla których sporządzone zostały przez komorników sądowych spisy inwentarza (siedem, w tym jeden częściowy) oraz wydatków poniesionych przez Gminę w związku z przejęciem tych spadków ustalono, że w przypadku trzech spadków wydatki przewyższały wartość odziedziczonych składników majątku ogółem o 1,3 tys. zł. Dotyczyło to spraw:

- sygn. akt I Ns 736/14 z 3.03.2015 r. (sprawa z wniosku Raiffeisen Bank Polska S.A. w Warszawie). W spisie inwentarza wykazano: stan czynny 0 zł, stan bierny – 48,3 tys. zł. Wydatki Gminy poniesione na spis inwentarza - 0,5 tys. zł,
- sygn. akt II Ns 1366/14 z 13.10.2016 r. (sprawa z wniosku Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie). Stan czynny – według spisu inwentarza – 0,07 tys. zł; stan bierny – 171,8 tys. zł. Wydatki Gminy na spis inwentarza – 0,5 tys. zł,
- sygn. akt I Ns 1290/14 z 26.05.2017 r. (sprawa z wniosku Asekuracji Sp. z o.o. w Sopocie). Według spisu inwentarza stan czynny wynosił 0,1 tys. zł; stan bierny – 32,2 tys. zł. Wydatki Gminy na spis inwentarza – 0,5 tys. zł

(dowód: akta kontroli t. I str. 213-215, 236-239, 255-258; t. II str. 96, 99, 120)

Wydatki Gminy związane z pozostałymi czterema spadkami, dla których komornicy sądowi sporządzili spisy inwentarza (w tym częściowy) nie przekraczały stanu czynnego wykazanego w tych spisach.

(dowód: akta kontroli t. I str. 206-208, 216-230, 240-242, 249-252; t. II str. 94-122)

3.6. Wydatki na prowadzone postępowania spadkowe i zagospodarowanie odziedziczonego mienia klasyfikowano w dziale 700 - *gospodarka mieszkaniowa*, rozdział 70095 – *pozostała działalność* m.in. w paragrafach: 4610 – *koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego*; 8550 – *różne rozliczenia finansowe*. Ponadto w dziale 700, rozdział 70005 – *gospodarka gruntami i nieruchomościami* ewidencjonowano wydatki związane z utrzymaniem odziedziczonych lokali mieszkalnych w m.in. w paragrafach: 4400 – *opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe*, 4260 – *zakup energii*.

(dowód: akta kontroli t. II str. 28-44)

⁵¹ Uregulowany dług dotyczył spadku nabytego przez Gminę w 2012 r. (spis inwentarza z dnia 2.11.2015 r.).

⁵² W tym uregulowany dług w kwocie 11,7 tys. zł. dotyczył spadku nabytego przez Gminę w 2013 r. (spis inwentarza 23.02.2016 r., uzupełniony spisem z 10.02.2017 r.).

3.7. W latach 2015-2017 w budżecie Gminy zabezpieczone zostały w odpowiedniej wysokości środki pieniężne na pokrycie kosztów związanych z nabyciem spadku oraz jego zagospodarowaniem (dział 700, rozdział 70095), w tym w poszczególnych latach w wysokości: 250 tys. zł (177,7 tys. zł po zmianach planu); 328,9 tys. zł (332,9 tys. zł po zmianach) i 137 tys. zł. Wykonanie wydatków wynosiło: 5,8 tys. zł; 299,7 tys. zł i 113,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli t. I str. 285-317; t. II str. 28-44)

3.8. Wartość odziedziczonych, w latach 2015-2018 (I kwartał), przez Gminę długów spadkowych wynosiła 527,9 tys. zł (wg stanu biernego spisów inwentarza). Wartość odziedziczonego w ww. latach majątku (wg stanu czynnego) stanowiła 657,8 tys. zł. Na podstawie sześciu sporządzonych spisów inwentarza (w tym częściowych) ustalono, że:

- w całości spłacono dług w wysokości 0,4 tys. zł na rzecz Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Lublinie⁵³,
- w części⁵⁴, tj. w wysokości 93,3 tys. zł - dług zabezpieczony hipoteką przymusowa na rzecz wierzycieli (firm windykacyjnych i banków). W kwietniu 2018 r. spłacono 2,9 tys. zł. W przypadku pozostałej do zapłaty części długu w trakcie kontroli NIK trwała weryfikacja przekazanych przez wierzycieli dokumentów,
- nie spłacano długów spadkowych: w jednym przypadku stan czynny spadku wynosił 0 zł⁵⁵, w jednym - spis inwentarza pozostawał w realizacji komornika⁵⁶, w dwóch - trwała weryfikacja dokumentów źródłowych przekazanych przez wierzycieli⁵⁷.

Długi spadkowe ujmowano w ewidencji księgowej w dniu ich zapłaty.

(dowód: akta kontroli t. I str. 142-145, 153, 249-252, 255-258)

W latach 2015-2018 (I kwartał) uregulowane zostały również długi wynikające ze spadków nabytych przed 2015 r., w przypadku próby objętej badaniem (dwa spadki) spłacono 226,3 tys. zł w 2016 r.; 11,7 tys. zł. w 2017 r. i 0,6 tys. zł w 2018 r.

(dowód: akta kontroli t. II str. 31, 36, 127, 131)

Dyrektor Wydziału wyjaśnił m.in., że *do ustalenia kolejności i sposobu spłaty długów spadkowych stosuje się art. 1025 i 1026 Kodeksu postępowania cywilnego. W sprawie spłaty długów spadkowych zastosowanie znajduje również art. 117 § 2 Kodeksu cywilnego, na podstawie którego, po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia.*

Działania podejmowane przez Wydział przy opracowaniu planu spłaty długów spadkowych m.in.: występowano do wierzycieli wskazanych w spisie inwentarza o przesłanie dokumentów dotyczących długu (umowy, tytuły wykonawcze, prowadzone postępowania egzekucyjne, dokumenty dotyczące przelewu

⁵³ Spadek nabyty na podstawie postanowienia sądu z 18.11.2015 r., sygn. akt I Ns 412/15. Stan czynny – 155,9 tys. zł. Stan bierny – 0,4 tys. zł.

⁵⁴ Spadek nabyty na podstawie postanowienia sądu z 28.04.2016 r., sygn. akt I Ns 1682/13. W spisie inwentarza stan czynny spadku ustalony na kwotę 115 tys. zł., a stan bierny w wysokości 223,9 tys. zł.

⁵⁵ Dotyczy spadku nabytego na podstawie postanowienia sądu z 3.03.2015 r., sygn. akt II Ns 736/14. Wg spisu inwentarza: stan czynny wynosił 0,00 zł, stan bierny 48,3 tys. zł.

⁵⁶ Dotyczy spadku nabytego na podstawie postanowienia sądu z 30.10.2015 r., sygn. akt I Ns 1574/14. Brak końcowego spisu inwentarza. W spisach częściowych wykazano zadłużenie w wysokości 84,4 tys. zł.

⁵⁷ Dotyczy spadku nabytego na podstawie postanowienia sądu z 25.07.2016 r., sygn. akt I Ns 217/15 (w spisie inwentarza z 26.02.2018 r. wykazano stan czynny - 349,8 tys. zł, stan bierny - 138,8 tys. zł) oraz sądu z 26.05.2017 r., sygn. akt I Ns 1290/14 (w spisie inwentarza z 30.01.2018 r. wykazano stan czynny – 0,1 tys. zł, stan bierny - 32,2 tys. zł).

wierzytelności); ustalano pierwszeństwo spłaty długów spadkowych zgodnie z art. 1025 Kodeksu postępowania cywilnego; jeżeli w spisie inwentarza nie były ujęte długi, które podlegają spłacie z zastrzeżeniem pierwszeństwa zaspokojenia lub po spłaceniu długów korzystających z pierwszeństwa zaspokojenia nie został wyczerpany stan czynny spadku, ale jego wysokość nie pozwala na zaspokojenie wszystkich długów spadkowych ujętych w spisie inwentarza następowało proporcjonalne wyliczenie kwot przypadających do spłaty.

Proporcjonalne wyliczenie obejmuje ustalenie, jaki procent stanu biernego spadku stanowi każdy dług, a następnie wyliczenie kwot poprzez pomnożenie tych procentów przez kwotę stanu czynnego spadku, następnie, na podstawie dokumentów przesłanych przez wierzycieli ustala się czy wierzytelności ujęte w spisie inwentarza nie są przedawnione i czy Gmina Lublin dysponuje dokumentami potwierdzającymi istnienie roszczenia oraz ustalenie podmiotu, na rzecz którego miałaby nastąpić wypłata (na podstawie pełnomocnictw, umów cesji), poinformowanie wierzycieli o sposobie podziału masy spadkowej i wysokości przypadającej im kwoty.

(dowód: akta kontroli t. II str. 83-89)

3.9. Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku I Wydział Cywilny z dnia 30.10.2015 r. (sygn. akt I Ns 1574/14) Gmina Lublin przejęła majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy przewidziane w przepisach prawa podatkowego. W spisie inwentarza (częściowy) z 28.07.2017 r. w pasywach spadku wykazano zobowiązanie wobec Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego w Lublinie w wysokości 23 tys. zł.

Dyrektor Wydziału poinformował m.in, że *aktualnie trwa weryfikacja dokumentów źródłowych. Do Gminy Lublin nie wpłynęło zawiadomienie organu podatkowego, o którym mowa w art 103 Ordynacji podatkowej*⁵⁸.

(dowód: akta kontroli t. I str. 216-230; t. II str. 83-89)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na nieujmowaniu w ewidencji księgowej okresu sprawozdawczego, którego dotyczyły, długów spadkowych, pomimo posiadania sporządzonych przez komorników sądowych spisów inwentarza. Długi spadkowe ujmowano w księgach rachunkowych dopiero w dacie ich zapłaty.

W kontrolowanych latach nie ujęto w ewidencji bilansowej długów spadkowych⁵⁹ w wysokości: 226,7 tys. zł⁶⁰ w 2015 r.; 140,3 tys. zł⁶¹ w 2017 r. i 242,0 tys. zł⁶² w 2018 r. (I kwartał).

(dowód: akta kontroli t. I str. 216-230, 240-242; 249-252; t. II str. 127-133)

Stosownie do postanowień art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmuje się w księgach

⁵⁸ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r. poz. 201, ze zm.).

⁵⁹ Wyliczenie własne NIK - do wysokości stanu czynnego wykazanego w spisach inwentarza.

⁶⁰ Kwota 226,3 tys. zł dotyczy postanowienia sądu sygn. akt I Ns 62/12 z 10.08.2012 r. Kwota 0,4 tys. zł - postanowienia sądu sygn. akt I Ns 412/15 z 18.11.2015 r.

⁶¹ Na kwotę składa się: 1) 84,4 tys. zł – postanowienie sądu sygn. akt I Ns 1574/14 z 30.10.2015 r.; 2) 23,1 tys. zł (różnica pomiędzy wielkością zobowiązań pomniejszonych do wysokości stanu czynnego, a kwotą uregulowaną w 2017 r.) – postanowienie sądu I Ns 1682/13 z 28.04.2016 r.; 3) 32,2 tys. zł (kwota zobowiązań odpowiadająca zaewidencjonowanej w księgach 2017 r. wartości odziedziczonych środków trwałych) – postanowienie sądu sygn. akt I Ns 217/15 z 25.07.2016 r.; 4) 0,6 tys. zł (kwota zobowiązań nieprzeteterminowanych pozostała do zapłaty na koniec 2017 r.) - postanowienie sądu sygn. akt II Ns 161/11 z 8.07.2013 r.

⁶² Na kwotę składa się: 84,4 tys. zł – postanowienie sądu sygn. akt I Ns 1574/14 z 30.10.2015 r.; 2) 18,8 tys. zł (różnica pomiędzy kwotą zobowiązań ustaloną do wysokości stanu czynnego, a kwotą uregulowaną w latach 2017-2018) – postanowienie sądu sygn. akt I Ns 1682/13 z 28.04.2016 r.; 3) 138,8 tys. zł kwota zobowiązań wynikająca ze spisu inwentarza dotyczy postanowienia sądu sygn. akt. I Ns 217/15 z 25.07.2016 r.

rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Zgodnie z art. 20 ust. 1 tej ustawy do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone – stosownie do art. 24 ust. 1 i 2 - rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Za rzetelne można uznać te księgi, które stanowią wierny zapis wszystkich zdarzeń i operacji gospodarczych, które rzeczywiście wystąpiły w danym okresie sprawozdawczym w toku prowadzonej przez jednostkę działalności.

W złożonym wyjaśnieniu Dyrektor Wydziału Budżetu i Księgowości podała m.in., że postanowienie sądu stwierdzające nabycie spadku jak i spis inwentarza nie spełnia wymogów dowodu księgowego zewnętrznego obcego. Otrzymany od komornika dokument, jakim jest spis inwentarza, zawierający kwoty należności i zobowiązań nie powinien być podstawą do ujęcia w ewidencji księgowej bilansowej, gdyż nie zawsze kwoty ujęte w spisie są zgodne z faktycznie otrzymanymi środkami pieniężnymi i należnościami, jakie zostały zrealizowane i jakie wpłynęły na rachunek bankowy Gminy Lublin. Postępowanie spadkowe jest długotrwałe, w związku z tym w ewidencji księgowej figurowałyby kwoty należności i zobowiązań, które faktycznie nie wpłyną, bądź nie zostaną poniesione. Ujęcie wyszczególnienia spisu inwentarza stanu czynnego i biernego w ewidencji księgowej bilansowej wymagałoby określenia terminów płatności oraz wykazywania ich w sprawozdaniach budżetowych i w sprawozdaniach z zakresu operacji finansowych. W rzeczywistości masa spadkowa stanowi różnicę pomiędzy aktywami i pasywami, co powoduje, że przypisane należności i zobowiązania wynikające ze spisu inwentarza w wielu przypadkach będą różnić się od kwot wynikających z faktycznie otrzymanych dochodów oraz ponoszonych wydatków podczas realizacji spadku, a więc nie będą odzwierciedlały stanu rzeczywistego.

Od 2018 r. prowadzona jest ewidencja pozabilansowa kwot wynikających ze spadków przejętych przez Gminę Lublin na koncie 951 – rozliczenia prowadzonych postępowań spadkowych, zgodnie z zarządzeniem nr 75/5/2018 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 22 maja 2018 r. zmieniającego zarządzenie nr 96/12/2017 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia zakładowego planu kont oraz zasad prowadzenia rachunkowości dla budżetu miasta i Urzędu Miasta Lublin.

(dowód: akta kontroli t. II str. 20-24, 79-80)

NIK zauważa, że ustawa o rachunkowości dla zobowiązań, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne, przewiduje obowiązek utworzenia rezerw na zobowiązania. Rezerwy te tworzy się w związku z wystąpieniem zdarzenia dotyczącego danego lub przyszłych okresów sprawozdawczych, które wywołało określone skutki, istotne dla zawartego w sprawozdaniu finansowym obrazu jednostki i niezależne od przyszłych działań podmiotu.

Ocena cząstkowa

Gmina Lublin zabezpieczyła środki pieniężne na wydatki związane ze spłatą długów spadkowych ujętych w spisach inwentarza, które spłacano po szczegółowej analizie, w tym w aspekcie ich przedawnienia. Prawidłowo ewidencjonowano dochody z tytułu odziedziczonego majątku oraz wydatki poniesione w związku z dziedziczeniem. Wszystkie przejęte w drodze dziedziczenia nieruchomości zostały ujęte w ewidencji środków trwałych.

Odziedziczone długi spadkowe nie były ujmowane na bieżąco w ewidencji księgowej na kontach bilansowych w wysokości wynikającej ze spisu inwentarza (do wartości ustalonego stanu czynnego spadku), przez co księgi rachunkowe badanego okresu

nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego, co naruszało przepisy ustawy o rachunkowości.

Zagospodarowano trzy nieruchomości lokalowe, jednak jedna - pomimo podejmowanych przez Urząd działań - pozostawała nadal we władaniu osoby, która nie była spadkobiercą.

IV. Wnioski i uwagi

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶³, wnosi o:

1. Kontynuowanie działań w celu przejęcia lokalu mieszkalnego odziedziczonego przez Gminę Lublin, którym władała osoba niebędąca spadkobiercą oraz wystąpienie do niej z roszczeniem za bezumowne korzystanie z przedmiotów należących do spadku.
2. Bieżące ujmowanie w ewidencji księgowej zdarzeń gospodarczych dotyczących postępowań spadkowych.

NIK zwraca również uwagę na konieczność zapewnienia skutecznej kontroli zarządczej w zakresie wykonywania przez Gminę praw i obowiązków spadkobiercy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 10 września 2018 r.

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

⁶³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm.

